

54: Hur kan en språkpolicy bli verklighet?

Viggo Kann & Richard Nordberg

KTH antog år 2010 en språkpolicy som beskriver universitetets ambitioner vad gäller språklig kvalitet och språkliga förmågor. För att ett policydokument verkligen ska påverka verksamheten krävs att några arbetar med att göra policyn känd och implementera den [2].

Därför inrättades KTH:s språkkommitté, som sedan 2011 har arbetat med att bevaka språkfrågor i vid mening på KTH. Kommittén ska implementera KTH:s språkpolicy i verksamheten och ge råd och tips i språkliga frågor av generell art.

Detta bidrag beskriver några aktiviteter som språkkommittén har genomfört i detta syfte och diskuterar hur dessa har påverkat verksamheten.

År 2011 och 2012 genomförde språkkommittén två enkäter för att få en aktuell bild av språkanvändningen på KTH och vilka problem som kan finnas. Första enkäten vände sig till alla lärare på KTH och gav över 500 svar. Andra enkäten gick till alla studenter och doktorander vid KTH och gav över 3 000 svar. Båda enkäterna visade att språkintresset är mycket stort och att både lärare och studenter gärna vill gå språkkurser. Många öppna svar bekräftar resultaten från en liknande enkät vid SU [1], till exempel de komplexa problem som uppstår då masterprogram börjar undervisas på engelska.

Lärarenkäten visade att bara 40 % av kurserna följer språkpolicyens rekommendationer att presentera fackterminologin både på svenska och engelska. Både lärare och studenter anser att det är ett problem att studenterna inte har parallell fackspråkskompetens på svenska och engelska. Många studenter på masterprogrammen exponeras inte heller för det svenska fackspråket vilket kan ge problem i examensarbetet och vid första anställningen.

För att komma tillrätta med fackspråksproblematiken har språkkommittén gett ett seminarium om fackspråk i samarbete med TNC och anordnat en workshop för lärare där idéer till hur parallellspråkig terminologi i undervisningen ska tillhandahållas och övas. Idéerna har sedan sammanställts, strukturerats och publicerats på språkkommitténs webbplats, där såväl KTH:s lärare som övriga intresserade kan hitta dem och inspireras av dem.

På webbplatsen finns också länkar till språkresurser och språkverktyg, bland annat en svensk-engelsk KTH-ordbok med ettusen administrativa termer, som språkkommittén utvecklat för att den engelska terminologin ska bli mindre yvig. En webbsida med vanliga språkliga frågor svarar till exempel på frågor om användning av svenska och engelska vid examination, i examensarbetsrapporter och avhandlingar. Lärare och administratörer vid KTH kan prenumerera på språkkommitténs gruppwebb och får därigenom meddelande om när nyheter läggs upp på webben.

Språkkommitténs aktiva arbete med att medvetandegöra språkfrågor har gjort språkpolicyens genomslag större på KTH.

[1] Bolton, K. & Kuteeva, M. English as an academic language at a Swedish university: parallel language use and the 'threat' of English.

Journal of Multilingual and Multicultural Development, 33(5), 429-447, 2012.

[2] Jansson, K. Språkstrategier vid nordiska lärosäten. Ur Vetenskapsengelska - med svensk kvalitet? Antologi utgiven av Höskoleverket och Språkrådet, 2008.